

Aantekeningen bij het 3^e gebod   Gods Naam ijdel gebruiken

Doel

In deze les willen we met de catechisanten ontdekken, dat van een werkelijk ijdel gebruiken van de Naam pas sprake kan zijn, als gelovigen hun eigen inzichten of belangen gelijkstellen met de wil van God en daarbij verwachten, dat God hen zal helpen. Alleen door gehoorzaam luisteren hoe God zelf zijn Naam gespeld heeft met zijn daden leren we de Naam in lofprijzing en dienst op de rechte wijze gebruiken.

7 Gij zult den naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk **gebruiken**; want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdelijk gebruikt. Exodus 20:7.

~ Gebruiken wil hier zeggen: *opheffen, op de tong nemen, uitspreken*. Daartegenover staat: *laten liggen*.

~ *Ijdelijk wil zegen: lichtvaardig*.

~ Alles waardoor God Zich openbaart, mag dus niet ijdelijk gebruikt worden. Dus ook zijn deugden niet. Zijn werken (donder en bliksem). En Zijn Woord (bijbel) niet.

- Israël k nt de Naam van God! De ongelovigen niet!
- Zijn naam is Zijn openbaring. God zoals Hij Zichzelf in Jezus Christus aan ons bekend maakt. Jezus zegt: Wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien!
- Gods naam niet ijdel gebruiken.

ij·del (bijvoeglijk naamwoord; ijdel, ijdelst; ijdelheid)

1 Zomaar, zinloos, leeg, lichtvaardig, etc.

2 onbetekenend, niet gefundeerd op feiten

be·lij·den (overgankelijk werkwoord; beled, heeft beleden; belijder)

1 verkondigen waarvan men overtuigd is

2 een geloof aanhangen

be·lij·de·nis (dev; belijdenissen)

1 openlijke en plechtige verklaring dat men de leerstellingen van een kerkgenootschap erkent

2 geheel van leerstellige uitspraken

3 (rooms-katholiek) de berouwvolle bekentenis van de zonden in de biecht

- Belijden wil zeggen: zingen met bijv. een psalm, gezang, bidden, bijbellezen, spreken over God enz.
-
- In die zin is ijdel gebruik aan Israël voorbehouden.
- Ongelovigen kunnen zich spottend uitlaten, maar weten vaak niet wat ze zeggen.
- Gods naam is direct betrokken bij Zijn daden!
- De God van Israël heeft maar  n Naam! Exodus 3 vers 14.
- De andere namen hebben niet de bedoeling het beeld compleet te maken!
- Toch kan Gods wezen kan nooit in  n naam worden uitgedrukt. Spreuken.30:4c.
- Men prijst de naam door Gods daden  n deugden! Zie bijv. Psalm 105.
- Het is verboden om Gods naam eigenmachtig te verbinden met zaken die God niet gewild of bedoeld heeft!
  - o Bijv. vals zweren. Lev.19:12

- Een vader of moeder vloeken. Ex.21:17
  - De naam als middel in eigen hand nemen
    - Maar wel bijv. de eredienst/offerdienst O.T.
    - Het gebed
    - De zegen
    - Zelfs bij de strijd (Ps.44:6)
- In het latere jodendom gaat men zelfs de naam JHWH vermijden. Mogelijk is dat de oorzaak dat de naam van God in de boeken: Ester, Job, Prediker en Hooglied niet voorkomt.
  - Dit wordt echter niet in het 3^e gebod bedoeld.
  - Omdat het hier alleen de buitenkant kan betrekken. Het gaat meer om de binnenkant. Het gaat om onze verhouding tot God.
  - God mag nooit tot een hulpmiddel voor eigen gebruik worden gemaakt.
  - Zie bijvoorbeeld de geschiedenis van de verspelde ark. (1 Sam.3:19-4:11)
  - De ark wordt ‘ijdel gebruikt’.
  - Niet een ieder, die “Heere, Heere” roept... (Math.7:21-29). Men kan toch werkers der wetteloosheid zijn.
  - Het gaat in dit gebod om het rechte gebruik van Gods Naam.
  - God verbiedt zinloos gebruik van Zijn naam.
  - God gebiedt eerbiedig gebruik van Zijn naam.
  - Het gehoorzamen van de 10 geboden heeft alles te maken met onze hartsgesteldheid.
  - De bovenstaande opmerking is misschien wel de sleutel tot de toen geboden.
  - Jezus scherpt in de Bergrede de geboden nog verder aan. Hij zet ons daarin als het ware met onze rug tegen de muur, met de reactie: ‘Hoe zit het met jouw hart?’
  - God biedt ons in de tien geboden ruimte en vrijheid aan, binnen de door Hem gestelde grenzen.
  - Als keuzes worden bepaald door angst, worden ze contraproductief.
  -
  - Wij mogen de naam kennen om die te loven, die aan te roepen en die te belijden. (Cat. antw. 99)
  - De Catechismus noemt enkele zonden:
  - 1. Vloeken; 2. Vals en onnodig zweren; 3. Stilzwijgen en toezien.
  - Vloeken. Gvd. Letterlijk betekent dit: God wilt U mij vervloeken. Dit is het gebed van de vloeker.

●	Bidden = Heere, behoud mij
●	Vloeken = Heere, verdoem mij
●	Zweren = God erbij roepen
●	Prijzen = God groot maken, Hem eren.

-
- Vals en onnodig zeren is: God als getuige aanroepen. Gods naam verbinden met een leugen.
- Dus! Maak niet het misverstand? Wanneer je niet vloekt, dan is het in orde!
- Van bastaardvloek naar vloek is maar een klein stapje!

Vragen

1. Kunnen bepaalde godsbeelden het overtreden van het 3^e gebod bevorderen?
2. Waarop heeft dit gebod allemaal betrekking?

3. Hoe moest Israël met de naam omgaan?
4. Zonder woorden is misbruik van dit gebod niet uitgesloten. Op wat voor manier?

Bijbelstudie 1

Lees samen 1 Samuël 3: 19-4:11 en bespreek de volgende vragen:

1. Waarom is Israël naar het oordeel der oudsten verslagen? (4:1-5)
2. Welke naam heeft Israëls God onder de Filistijnen? (4: 6-9)
3. Waarom heeft de ark Israël niet kunnen helpen? (4: 11 en 3:21)
4. Heeft deze geschiedenis de naam van Jahwe goed gedaan in Israël?
5. Hoe was God bezig juist in die tijd weer naam te maken? (3:19-21)
6. Had het volk beter kunnen weten?
7. Hoe hadden ze het wel op de goede manier kunnen doen?

Vervolg

8. Wij brengen ook wel eens een ‘ark’ op het strijdtoneel. Bijvoorbeeld: Onze tradities, die meer onze behoudzucht dan Gods voorkeur weerspiegelen.
9. Kunnen we in de Bijbel voorbeelden ontdekken, dat God het misbruik van Zijn naam niet onschuldig houdt?
10. Wat betekent de bede: ‘Uw Naam worde geheiligd.’?”
11. Wanneer gebruiken wij Gods naam met vreeze en eerbied? Cat. antw.99.
12. Hoe kunnen we in de kerkdienst en het kerkelijke leven voorkomen, dat we zonder het te merken Gods naam misbruiken?
13. Welke zonde wordt in het 3^e gebod veroordeeld?
14. Op welke manieren kun je Gods naam ontheiligen?
15. Wat is een eed? Zie zondag 36 en 37.
16. Mogen wij de eed afleggen? Zie zondag 36 en 37.
17. Wat is prijzen en hoe doen we dat?
- 18.

Lees Psalm 105 en maak de vragen

1. In deze Psalm prijst men Gods naam door Zijn daden en deugden. Schrijf alle daden en deugden op in een schema. Zie voorbeeld.

Gods daden		Gods deugden	
Vers 2	Zijn wonderen	Vers 3	Zijn heiligheid
Vers 8	Zijn Verbond	Vers	.....
Vers	.....	Vers	.....

Bijbelstudie 2

Lees Leviticus 24: 10 -16.

1. Wat vind je van deze straf?
2. Waarom passen wij deze straf niet meer toe?
3. Wat kunnen wij leren uit dit bijbelgedeelte?
4. Wat doe je als er in je omgeving iemand vloekt?

Algemene vragen

- a. Wat vind je van de posters van de Bond? Zou het helpen?
- b. Kwetst vloeken jou? Waarom (niet)?
- c. Wat vind je van het bestaan van de Bond?
- d. Waarom vloeken mensen?
- e. Hoe kun je de naam van God hooghouden en eren?
- f. What's in a name? Wat betekent de Naam: HEERE?
- g.

~~~~~

Omgaan met God / Over identiteit

Gods naam gebruiken

God is geen slavendrijver zoals Farao. God is een God van vrijheid. God wil voor Zijn schepsel zorgen. *Zorgdragen. Verantwoordelijkheid nemen.*

Een ontmoeting met God is tegelijkertijd een confrontatie met jezelf.

Voor God sta je om zo te zeggen poedelnaakt! Hij kent je diepste geheimen. En die wil je niet graag op de voorpagina van de krant. Voor God kun je je niet verbergen.

We zullen heel eerlijk moeten worden als we met Hem verder willen.

Macho

Vloeken heeft veel te maken met een macho-uitstraling.

Vraag 1. Als iemand op jouw verzoek niet meer vloekt. Is hij dan 'heiliger'?

Het kuisen van je taal zal je niet 'beter' maken in Gods ogen als je houding ten opzichte van Hem ver hetzelfde blijft.

Je hebt niet meer respect voor God nu je niet meer vloekt dan toen je dat nog wel deed!

Dit gebod gaat dus om veel meer dan alleen maar misbruik van Gods naam in je taalgebruik.

What's in a name

Waarom vindt God Zijn naam zo enorm belangrijk?

Waarom doet Hij zo?

Wat bedoelt Hij daarmee?

Zijn naam is niet alleen een combinatie van letters.

Weten hoe iemand heet en hem bij zijn naam noemen betekent dat je een relatie met die persoon hebt en dat dat ook voor jou iets betekent.

Identiteit

Je naam heet alles te maken met je identiteit.

Je bent iemand, je bestaat als je een naam hebt.

Mensen willen niet als een nummer worden behandeld. En zeker geen nummer zijn. Denk hierbij aan bijvoorbeeld WO 2. Het bestaan van de joden werd volledig uitgewist toen hun naam werd afgenomen.

Handtekening

Als iemand een document ondertekent met zijn naam wordt dat document rechtsgeldig en krijgt het autoriteit.

Het gebruiken van Gods naam is te vergelijken met het gebruiken van zijn handtekening.

En dat kan alleen voor die dingen waarvoor Hij ons toestemming geeft.

Je kunt een handtekening van iemand niet zomaar voor je eigen doeleinden gebruiken.

Het kan zijn dat je iemand kent maar geen relatie met die persoon hebt.

Voorbeeld. De Franse filosoof Voltaire liep eens langs een religieuze processie. Hij nam zijn hoed af en groette. Een man die dit zag sprak Voltaire daarop aan. Ik dacht dat u niet in God geloofde? Waarop Voltaire antwoordde: God en ik kwamen elkaar tegen maar we hebben elkaar niet gesproken.

Iemand wel kennen maar geen relatie met die persoon hebben. Niet geïnteresseerd zijn. Of is het meer onverschilligheid?

Bond tegen vloeken

Veenendaal

Afdeling: scholenwerk VO

Enkele verschillende vertalingen van Spreuken 29 vers 24

NBV

24 Een heler doet zichzelf veel kwaad,
hij weet dat hij vervloekt wordt, toch geeft hij de dief niet aan.

SV

24 Die met een dief deelt, haat zijn ziel;
hij hoort een vloek, en hij geeft het niet te kennen.

GNB

24 Wie met een dief de buit deelt, doet zichzelf veel kwaad, want hij kan nooit de waarheid zeggen, hij kan zich nooit bevrijden van de vloek die op diefstal rust.

WV

24 Wie deelt met een dief haat zichzelf:
al heeft hij de vervloeking gehoord, hij zal niets aangeven.

NBG

24 Wie met een dief deelt, haat zichzelf;
al hoort hij de vloek, toch geeft hij de zaak niet aan.